

Mándli Gyula

1953-2023

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete szomorúan tudatja, hogy életének 70. évében elhunyt Mándli Gyula nyugalmazott könyvtárigazgató, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökségének egykori tagja, a Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének alapító tagja és több ciklusban elnöke.

Mándli Gyula 1953. április 24-én Körmenten született; Zalaegerszegen érettségizett, és 1971-től népművelőként, majd 1972. január 1-től könyvtárosként dolgozott szülővárosában. A körmendi Városi és Járási Könyvtár munkatársaként, könyvtár - magyar nyelv és irodalom szakon szerzett diplomát a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán, 1979-ben. 1978-tól a szobi Nagyközségi Könyvtár vezetőjeként dolgozott, feleségével, Szabó Katalinnal Nagymarosra költöztek. A könyvtári munka mellett megbízták a nagyközség és társközségei, Ipolydamásd és Márianosztra helytörténetének kutatásával, melyet kiterjesztett az egykori Hont vármegye területére, illetve a Dunakanyar eseményeinek rögzítésére, archiválására; így jelentős gyűjteményt hozott létre a nagymarosi erőmű építési munkálatairól. Így vált életének, munkásságának meghatározó részévé a helytörténeti kutatás, gyűjtés, publikálás. Akkori tevékenységének elismeréséül 1992. augusztus 20-án Népművelésért Díj-jal tüntették ki. 2002-ben kitüntetéses diplomával végzett az ELTE BTK-n, könyvtári menedzsment szakon, és szakértői engedélyt is kapott.

1995. január 1-től a Pest Megyei Könyvtár módszertani osztályának lett a munkatársa, majd megnyerte a Váci Katona Lajos Városi Könyvtár igazgatói állására kiírt pályázatot, és 20 évig, 2015 szeptemberéig az intézmény igazgatójaként dolgozott; a könyvtár az ő igazgatása alatt vált a hazai honismereti és helytörténeti munka egyik meghatározó bázisává. Fontos időszak volt ez a könyvtár életében a fejlesztések, a külső és belső átalakítások, a számítógépes rendszer létrehozása és fejlesztése tekintetében is. Mándli Gyula a váci sajtóban többszáz cikket közölt a könyvtár munkájáról, rendezvényekről, helytörténeti témákról. A váci képviselőtestület javaslatára Pest Megye Közgyűlése 1998. június 19-én Közművelődési Díj-jal tüntette ki az általa vezetett a városi könyvtárat, majd pedig 2010. január 22-én a helyi önkormányzat Vác Város Művelődéséért Díj-ban részesítette. Igazgatói munkájának befejeztével, felmentési idejét letöltve 2016-ban vonult nyugdíjba.

A honismereti munkában 1983-tól vett részt, a következő évtől kezdve minden esztendőben résztvevője volt a Honismereti Akadémiának. 1990-ben alapító tagja volt a Honismereti Szövetségnek, elnökségi tagként, 1998-tól alelnökként dolgozott. Ugyancsak alapító tagja volt a Pest Megyei Honismereti Egyesületnek is. Egyik fő feladata a honismereti akadémiák szervezése és lebonyolítása, valamint a fotódokumentációk készítése volt. A Honismeret folyóiratnak 1992-1995 között volt szerkesztőbizottsági tagja. 1991-től, a magyarországi és csehszlovákiai rendszerváltást követően együttműködési kapcsolatot alakított ki Hont vármegye egykori székhelyével, Ipolysággal, annak intézményrendszerével. Ennek keretében éves szintű együttműködési megállapodást kötöttek az ipolysági könyvtárral és a Honti

Múzeummal, rajtuk keresztül a város minden kulturális intézményével. Szakmai konferenciák, tanulmányutak, kiállítások jelezték a közös munkát, melyet 2004-2008 között az NKA pályázatain nyert több millió Ft-tal sikerült támogatni. Ebben a tevékenységben részt vettek az MKE Pest Megyei Szervezetének tagjai is. A közös munka eredményeképpen 2004-ben Ipolyság Vác testvérvárosa lett, Mándli Gyula megkapta Ipolyság Város Kulturális Díj-át, majd 2010-ben a város díszpolgárává is megválasztották.

Könyvtárigazgatóként kötött együttműködési megállapodást Vác finnországi testvérvárosa, Järvenpää könyvtárával, s alapító tagja lett a váci Finn-Magyar Baráti Körnek. 2013-ban finn baráti küldöttséggel utazott Järvenpää-be, 2014-ben pedig a város meghívta egy fotókiállításra, melyen a Vácról készült fotóinak egy részét mutathatta be. 2015-ben a finn-magyar kulturális kapcsolatok fejlesztéséért a budapesti Finn Nagykövetségen Rázt István-díjat vehetett át.

Egyesületünknek 1978-tól volt a tagja, a Pest Megyei Szervezetben 1983-tól három ciklusban az elnökség tagjává választották. 1983-1988 között a Pest Megyei Könyvtáros c. kiadvány szerkesztőbizottsági tagja volt, 1990-től pedig a megyei helyismereti könyvtáros munkaközösség vezetője. 1994-ben, az első váci tanácskozáson alakult meg az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, melyet alapító elnökként két ciklusban vezetett. Ezután titkári, majd - 2011-2015 között -ismét elnöki feladatokat látott el a szervezetben, melynek tevékenységéről részletes fotóarchívumot állított össze. 2013-ban ennek elismeréséül Kertész Gyula Emlékérem díjban részesítették. 1993-tól az MKE Módszertani Munkabizottságának is tagja volt, annak az Olvasószolgálati Szekcióba történt beolvadásáig. 2007-2011 között az MKE elnökségének tagjaként részt vett a vándorgyűlések szervezésében és a könyvtári rendezvények fotódokumentációjának elkészítésében, archiválásában.

Rendszeres előadója volt a TIT-nek, konferenciáknak, szakmai tanácskozásoknak – mintegy 130 előadást tartott; kiadványokat szerkesztett és publikált is, sajtócikkeinek száma meghaladja a kétszázat. Egyik legfőbb szenvedélye a fényképezés volt, közel százezer felvétele maradt fenn, melyek számos folyóirat és könyv mellett a Magyar Fotográfiai Múzeumban is megtalálhatók. Alkotóként több csoportos és egyéni fotókiállításon vett részt, magyarországi helyszínek mellett Ipolyságon és Järvenpää-ben is. Kiemelkedő szakmai tevékenységének, aktív, sikerekben gazdag életpályájának elismeréséül 2022-ben a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Füzéki István Emlékérem Díj-ban részesítette.

Mándli Gyula elhunyt a fájdalmas veszteség könyvtáros közösségünknek; egy életszerető, rokonszenves, nagy tudású, jelentős életművet létrehozó munkatársunkat, barátunkat veszítettük el. Emlékét kegyelettel őrizzük!